

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/131390>

Please be advised that this information was generated on 2017-12-05 and may be subject to change.

Jenny Stelleman en Thomas Keijser

Sprookjes van Ljoedmila Petroesjevskaja

Ljoedmila Petroesjevskaja (1938) is een van de belangrijkste schrijfsters in Rusland, die meteen tijdens de Dooi van zich deed spreken en tot op heden zeer veel schrijft. Zij is bekend om haar verhalen en haar toneelstukken. Minder bekend is dat zij sinds de jaren tachtig ook heel veel sprookjes heeft geschreven, die inmiddels bijna twee derde van haar gehele oeuvre innemen. Hoewel ze al over de zeventig is, heeft ze het 'cabaret van Petroesjevskaja' opgericht, waarmee ze geregeld optreedt als zangeres in diverse café-chantants.

Zij debuteerde met verhalen, die de toenmalige hoofdredacteur van *Novy mir*, A. Tvardovski wel kon waarderen, maar niet in zijn tijdschrift wilde publiceren, omdat ze te somber waren. In 1970 werd ze lid van de Schrijversbond, maar van 1974 tot 1985 had ze een publicatieverbod en lukte het haar maar zelden een verhaal gepubliceerd te krijgen. Haar verhalen werden namelijk als 'tsjernoeha' (letterlijk: zwartmakerij) bestempeld: zij waren te subversief, te uitzichtloos en representeerden alles wat niet in lijn met de officiële socialistisch-realistische doctrine was. Petroesjevskaja was haar tijd te ver vooruit en haar meedogenloze en 'hyperrealistische' beschrijving van de alledaagse werkelijkheid werd destijds niet gewaardeerd. Deze ontmaskerende manier van schrijven was nieuw in de literatuur. Haar steeds terugkerende onderwerp 'de vrouw' was dat ook. De problemen die zij

aankaarte, hoorden niet thuis in het optimistische plaatje dat de doctrine verlangde. Pas vanaf de perestrojka kon ze haar verhalen, die ze ondanks alles bleef schrijven, regelmatig publiceren. Vooral met de bundel *Bessmertnaja ljoebov* (Onsterfelijke liefde) brak ze in 1988 als prozaschrijfster pas echt goed door.

Naast verhalen schreef zij ook toneelstukken, die in de jaren zeventig jaren slechts mondjesmaat door amateurgezelschappen opgevoerd konden worden. Pas met de perestrojka werd in 1985 een van haar stukken officieel opgevoerd, en met groot succes. De toneelstukken komen nog heftiger aan dan de verhalen: het publiek wordt direct geconfronteerd met de harde Sovjetwerkelijkheid, waarin de vrouw altijd de belangrijkste rol speelt en de man zo goed als afwezig is. Petroesjevskaja laat een werkelijkheid zien die ieders begrip te boven gaat en gruwelijk en uitzichtloos is. Vaak gaat het om problemen zoals abortus, eenzaamheid, armoede, afwezige vaders en afhankelijke alleenstaande moeders, die maar net kunnen overleven. De erbarmelijke huisvesting zorgt misschien wel voor het grootste morele verval. De *kommunalka*, waar veel mensen in een kleine ruimte op elkaars lip zitten en alles zien en weten van elkaar, krijgt het aanzien van een mini-arena waar alleen de wetten van de jungle gelden. Zelfs als het drie generaties van één gezin betreft, is onderlinge solidariteit ver te zoeken en is het ieder voor zich. Haar toneelwerk had maar kortstondig

succes. Al in de jaren negentig begon de door Petroesjevskaja geschetste werkelijkheid het publiek tegen te staan.

Vanaf eind jaren tachtig schrijft ze voornamelijk sprookjes. Redenen waarom ze op dit genre overstapte zijn misschien een wat mildere houding en de speelsheid van het sprookje, waarin ze in plaats van de scherpe aanklacht een lichte ironie en meer humor legt.

Begin jaren zeventig had Petroesjevskaja ook al een paar sprookjes voor kinderen geschreven, zoals *Govorjasitsji samoljot* (Het sprekende vliegtuig) en *Tsjemodan tsjepoechi* (Een koffer vol onzin). In 1979 schreef zij samen met regisseur Joeri Norensjtejn het scenario voor de populaire animatiefilm *Skazka skazok* (Het sprookje der sprookjes), die nog steeds populair is (en te zien is op youtube).

De sprookjes die Petroesjevskaja sinds eind jaren tachtig schrijft bestaan uit allerlei soorten. Zelf duidt ze die aan in de titels die ze haar sprookjescycli geeft: echte sprookjes; sprookjes voor kinderen; sprookjes voor volwassenen; sprookjes voor het gehele gezin; eenvoudige sprookjes en toversprookjes; diensprookjes; poppensprookjes (een poppenroman die bestaat uit een reeks avonturen van de pop Barbie), maar ook avontuursprookjes en wildedierensprookjes. Deze laatste vormen de meest recente cyclus, *Dikië zjivotnye skazki* (Wildedierensprookjes). Deze bestaat uit ultrakorte sprookjes, vaak niet langer dan één tot anderhalve pagina, die allemaal op humorvolle wijze het leven van alledag weergeven. De protagonisten zijn vooral kleine dieren en insecten. Soms komt een dier, bijvoorbeeld de hyena Zoja, in meerdere sprookjes voor. In een aantal gevallen is er sprake van intertekstualiteit en parodie op grote werken, zoals bij *Tri sestry* (De drie zusters, zie hieronder).

Net zoals in haar andere werk houdt Petroesjevskaja zich in haar sprookjes niet met politiek bezig en breekt dus met het satirische, politieke sprookje zoals dat door Jevgeni Sjvarts en Vladimir Vojnovitsj werd geschreven. Bij haar gaat het steeds weer om het wel

Petroesjevskaja tijdens een cabaretoptreden.

en wee van gewone mensen, of dieren met menselijke eigenschappen. De slechte eigenschappen overheersen vaak de goede, maar in het algemeen overwint het goede of vervult de held(in) op onverwachte wijze een opgedragen taak. De formule aan het eind van een sprookje 'ze leefden nog lang en gelukkig' is echter een zeldzaamheid. Meestal wordt door de verteller gesuggereerd dat het verstoorde evenwicht weer even hersteld is, maar nooit voor lang, precies zoals in het echte leven.

De vorm van de sprookjes varieert, het sprookje kan steeds opnieuw ingezet worden, het kan getransformeerd en uitgebreid worden met nieuwe elementen. Vooral de relatie met de actualiteit en de moderne techniek, die een deel van de werkelijkheid zijn, waar magie soms wel, soms niet werkt, is steeds weer een onverwachte verrassing voor de lezer. Het verweven van sprookjeselementen met de actualiteit is een belangrijke verdienste van Petroesjevskaja. Zij laat zien dat het sprookje geen ouderwets en afgezaagd genre is dat, zoals vroeger in de Sovjet-Unie, alleen maar demagogisch en didactisch wordt ingezet. Voor Petroesjevskaja is het sprookje duidelijk het meest geëigende instrument om het huidige alledaagse leven te beschrijven. Ze bewijst hiermee de actualiteit van het genre.

Ter kennismaking hebben wij vijf van Petroesjevskaja's vele sprookjes vertaald.

Ljoedmila Petroesjevskaja

Sprookjes

ER WAS EENS EEN TRR!

Er was eens een Trr! Hij was samen met A-ha! En ze liepen naar het bos.

Hier rent I-ii! hun tegemoet! En zegt:

'Ik heb een boem-boem!'

En Trr! zegt:

'Geef me die boem-boem.'

En I-ii! antwoordt:

'Nee.'

En Trr! zegt:

'Geef me die boem-boem.'

En I-ii! antwoordt:

'Nee.'

En A-ha! zegt:

'Geef me die boem-boem.'

En I-ii! antwoordt:

'Nee.'

Dan zegt Trr!:

'En nu geef je me onmiddellijk die boem-boem!'

En I-ii! zegt:

'Hier!'

En geeft hem boem-boem op zijn hoofd!

DE WEKKER

Er was eens een wekker. Hij had een snor, een hoed en een hart. En hij besloot te gaan trouwen.

Hij besloot te gaan trouwen als het kwart voor negen zou slaan. Precies om acht uur deed hij de karaf met water een aanzoek.

De karaf met water nam het onmiddellijk aan, maar om kwart over acht werd zij weggehaald en uitgehuwelijkt aan de kraan. De zaak was beklonken en de karaf keerde terug naar de tafel en de wekker als reeds getrouwde dame.

Het was twintig over acht.

De tijd begon te dringen.

Toen deed de wekker een aanzoek aan de bril.

Het was een oude bril, die al meerdere malen met een paar oren was getrouwd. De bril dacht vijf minuten na en nam het aanzoek toen aan, maar op hetzelfde moment werd de bril weer uitgehuwelijkt aan het paar oren. Het was inmiddels vijf voor halfnegen.

Toen deed de wekker gauw het boek een aanzoek.

Het boek nam het meteen aan en de wekker begon te wachten tot het kwart voor negen zou slaan. Zijn hart begon op dat moment te tikken van jewelste.

Meteen werd hij opgepakt en gesmoord onder een kussen, want de kinderen lagen al te slapen.

En om kwart voor negen trouwde de wekker tot zijn eigen verbazing met het kussen.

HET SPROOKJE VAN HET HORLOGE

Er was eens een arme vrouw. Haar man was al lang geleden overleden en zij kon maar nauwelijks de eindjes aan elkaar knopen. Maar haar dochtertje was mooi en slim en had oog voor alles in haar omgeving: hoe iemand gekleed ging en wat iemand bij zich had.

Zodra het dochtertje uit school kwam, ging ze zich altijd opdirken met haar moeders kleren. Maar haar moeder was arm. Ze had maar één mooie jurk en die was nog versteld ook, en een hoed met bloemetjes, maar die was ook al oud.

Het dochtertje deed de jurk aan, zette de hoed op en draaide zich om en om, maar het zinde haar niet: ze zag er niet net zo mooi uit als haar vriendinnen. Het dochtertje begon de kast te doorzoeken en vond een doosje, en in dat doosje lag een klein horloge.

Het dochtertje was heel blij, deed het horloge om en ging naar buiten. Al lopend keek ze steeds op het horloge. Toen kwam er een oud vrouwtje op haar af dat vroeg:

‘Meisje, hoe laat is het?’

En het meisje antwoordde:

‘Vijf voor vijf.’

‘Dankjewel,’ zei het oude vrouwtje.

Het meisje liep door en keek de hele tijd op het horloge. Opnieuw kwam het oude vrouwtje op haar af.

‘Hoe laat is het, meisje?’

En ze antwoordde:

‘Vijf voor vijf, omaatje.’

‘Je horloge staat stil,’ zei het oude vrouwtje. ‘Door jou ben ik bijna te laat.’

Het oude vrouwtje rende weg en meteen viel de avond.

Het meisje wilde het horloge opwinden, maar ze wist niet hoe dat moest. 's Avonds vroeg zij aan haar moeder:

‘Vertel eens, hoe moet je een horloge opwinden?’

‘Hoezo? Heb je dan een horloge?’ vroeg mama.

‘Nee, gewoon, een vriendin heeft een horloge en ze wil het me even lenen.’

'Wind nooit horloges op die je toevallig vindt,' zei haar moeder. 'Daar kan een groot ongeluk van komen, knoop dat goed in je oren.'

's Nachts nam de moeder het doosje met het horloge uit de kast en ze verborg het in een grote pan, waar het meisje nooit in keek.

Maar het meisje sliep niet en zag alles.

De volgende dag deed ze opnieuw het horloge om en ging naar buiten.

'En, hoe laat is het?' vroeg het oude vrouwtje dat opnieuw opdook.

'Vijf voor vijf,' antwoordde het meisje.

'Weer vijf voor vijf?' Het oude vrouwtje begon te lachen. 'Laat me je horloge eens zien.'

Het meisje verstopte haar arm achter haar rug.

'Ik zie het zo ook al, dat is een fijn uurwerk,' zei het oude vrouwtje. 'Maar als het niet loopt, dan is het geen echt horloge.'

'Het is wel echt!' zei het meisje en rende naar huis.

's Avonds vroeg ze aan haar moeder:

'Mama, hebben wij een horloge?'

'Wij?' zei haar moeder. 'Nee, we hebben geen echt horloge. En als we het hadden, dan had ik het allang verkocht om voor jou een jurk en schoentjes te kopen.'

'En hebben we ook geen onecht horloge?'

'Dat ook niet,' zei haar moeder.

'Hebben we dan echt helemaal geen horloge?'

'Ooit had mijn moeder een horloge,' antwoordde haar moeder, 'maar dat stond stil toen zij stierf, op vijf voor vijf. Ik heb het sindsdien niet meer gezien.'

'O, wat zou ik dat graag willen hebben,' verzuchtte het meisje.

'Ik word er verdrietig van als ik het zie,' antwoordde haar moeder.

'Maar ik helemaal niet!' riep het meisje uit.

En ze gingen slapen. 's Nachts verstopte de moeder het doosje met het horloge opnieuw en nu in een koffer, maar haar dochter sliep weer niet en zag alles.

De volgende dag ging het meisje wandelen en keek de hele tijd op het horloge.

'Zeg eens, alsjeblieft, hoe laat is het?' vroeg het omaatje, dat plotseling Joost mocht weten waarvandaan opdook.

'Het loopt niet, maar ik weet niet hoe ik het moet opwinden,' antwoordde het meisje. 'Het is het horloge van mijn oma.'

'Ja, dat weet ik,' zei het oude vrouwtje, 'zij stierf om vijf voor vijf. Nou, het is tijd, anders kom ik weer te laat.'

Meteen toen zij verdween, werd het buiten donker. Het meisje had dus geen tijd meer om het horloge in de koffer te verstoppen en legde het gewoon onder haar kussen.

Toen ze de volgende dag wakker werd zag ze dat haar moeder het horloge om had.

'Zie je,' begon het meisje te gillen, 'je hebt me voor de gek gehouden, we hebben wel een horloge, geef het nú aan mij!'

'Nee,' zei haar moeder.

Toen begon het meisje hard te huilen. Ze zei tegen haar moeder dat ze gauw bij haar weg zou gaan, dat iedereen schoenen, jurken en fietsen had behalve zij. En het meisje begon haar spullen bij elkaar te zoeken en gilte dat zij bij een oud vrouwtje, dat had haar uitgenodigd, zou gaan wonen.

Zonder iets te zeggen deed haar moeder het horloge af en gaf het aan haar dochter.

Het meisje rende de straat op met het horloge om haar arm en liep zeer in haar nopjes op en neer.

'Goedendag!' zei het oude vrouwtje, dat weer verscheen. 'En? Hoe laat is het?'

'Het is nu halfzes,' antwoordde het meisje.

Meteen vertrok het gezicht van het oude vrouwtje en zij riep:

'Wie heeft het horloge opgewonden?!'

'Ik weet het niet,' zei het meisje verwonderd en ze hield haar hand in haar zak.

'Heb jij het misschien opgewonden?'

'Nee, het lag thuis onder mijn kussen.'

'O, o, o, wie heeft het horloge dan opgewonden?!' riep het oude vrouwtje.

'O, o, wat moeten we nu doen?! Misschien is het vanzelf gaan lopen?'

'Misschien,' zei het meisje en rende geschrokken naar huis.

'Blijf staan,' riep het oude vrouwtje nog harder. 'Maak het niet stuk en verlies het niet. Dit is niet zomaar een horloge. Het moet ieder uur worden opgewonden! Anders gebeurt er iets vreselijks! Je kan het beter meteen aan mij geven!'

'Nee, dat doe ik niet,' zei het meisje en ze wilde wegrekken, maar het oude vrouwtje hield haar tegen:

'Wacht. Degene die het horloge opwindt, die windt de tijd van zijn eigen leven op. Snap je dat? Stel dat je moeder het heeft opgewonden, dan wordt de tijd van haar leven aan het horloge afgemeten en moet ze het ieder uur opwinden. En als het blijft staan dan sterft je moeder ook. Maar dat is nog maar het begin. Want als het uit zichzelf is gaan lopen, dan begint het ook de tijd van mijn leven af te tellen.'

'Maar wat kan mij dat schelen?' zei het meisje. 'Het is niet uw, maar mijn horloge.'

'Als ik sterf, dan sterft de dag, wat denk je wel!' riep het oude vrouwtje.

'Ik laat immers iedere avond de nacht los en zorg ervoor dat de wereld van overdag kan uitrusten! Als mijn tijd ten einde is, dan is het met alles gedaan!'

En het oude vrouwtje begon te huilen en liet het meisje niet gaan.

'Ik geef je alles wat je maar wilt,' zei ze. 'Geluk, een rijke man, alles! Je hoeft er alleen maar achter te komen wie het horloge heeft opgewonden.'

'Ik wil een prins,' zei het meisje.

'Ren, ren snel naar je moeder en ga na wie het horloge heeft opgewonden! Dan krijg je je prins,' riep het oude vrouwtje en duwde het meisje naar de deur.

Het meisje sjokte onwillig naar huis. Haar moeder lag met haar ogen gesloten in een deken gewikkeld op bed.

'Lief lief mamaatje,' zei het meisje, 'zeg me eens, wie heeft het horloge opgewonden?'

Haar mama zei: 'Ik heb het opgewonden.'

Het meisje ging uit het raam hangen en schreeuwde naar het oude vrouwtje:

'Wees maar gerust, mama heeft het horloge zelf opgewonden!'

Het oude vrouwtje knikte en verdween. Het werd donker.

De moeder zei tegen het meisje: 'Geef me het horloge, dan wind ik het op. Anders sterf ik over een paar minuten, ik voel het.'

Het meisje strekte haar arm uit en haar moeder wond het horloge op.

Het meisje zei: 'En wat nu, ga je nu ieder uur om het horloge vragen?'

'Wat moet ik dan, liefje. Dit horloge moet steeds worden opgewonden door degene die het in werking heeft gezet.'

Het meisje zei: 'Dus ik kan dit horloge niet om naar school?'

'Dat kan wel, maar dan zal ik sterven,' antwoordde haar moeder.

'Zo doe je nu altijd, dan geef je me iets en dan pak je het weer af!' riep haar dochter uit. 'Hoe moet ik nu slapen? Ga je me nu elk uur wekken?'

'Hoe moet het dan, liefje, anders ga ik dood. En wie zal je dan te eten geven? En wie zal er voor je zorgen?'

Het meisje zei: 'Had ik het horloge maar zelf opgewonden. Het is mijn horloge, dan had ik er overal mee naar toe kunnen gaan en het zelf op kunnen winden. Maar op deze manier loop jij steeds achter me aan.'

Haar moeder antwoordde: 'Als je het horloge zelf op had moeten winden, dan had je 's nachts ieder uur wakker moeten worden. Je zou je dan zeker verslapen hebben en dood zijn gegaan. Ik had je niet steeds kunnen wekken, want daar houd je niet van. Juist daarom heb ik het horloge voor je verstoppt. Maar ik merkte wel dat jij het had gevonden en dus moest ik het zelf opwinden. Anders had je me ingehaald. Ik zal vanaf nu proberen me niet te verslapen, maar als ik me wel verslaap dan is dat ook niet zo erg. Als jij maar blijft leven. Ik leef alleen voor jou. Maar zolang je klein bent moet ik het horloge precies opwinden. Geef het daarom nu aan mij.'

En zij pakte het horloge van het meisje af. Het meisje huilde lang en was woedend, maar ze kon er niets aan veranderen.

Vele jaren gingen voorbij. Het meisje was groot geworden en getrouwd met een prins. Nu had ze alles wat ze wilde: veel jurken, hoeden en mooie horloges. En haar moeder leefde nog net als vroeger.

Op een dag belde haar moeder haar of ze wilde komen. Toen ze binnenkwam, zei haar moeder tegen haar:

'Mijn tijd is om. Het horloge loopt steeds sneller en er zal een moment komen dat het plotseling stil gaat staan nadat ik het heb opgewonden. Ooit is mijn moeder net zo gestorven. Ik wist van dat alles toen niets, maar een oud vrouwtje heeft mij daarna alles over het horloge verteld. Het oude vrouwtje smeekte me het horloge niet weg te gooien, anders zou er iets vreselijks van komen. Ik mocht het ook niet verkopen. Maar ik heb het voor elkaar gekregen om jou te redden en daarvoor ben ik dankbaar. Nu ga ik sterven. Begraaf mij samen met het horloge, en zorg ervoor dat niemand, ook niet je dochttertje, hierover ook maar iets te weten komt.'

'Goed,' zei haar dochter, 'maar heb je niet geprobeerd het op te winden?'

'Dat deed ik om de vijf minuten, maar nu is het al om de vier minuten.'

'Laat mij het even proberen,' zei haar dochter.

'Wat zeg je nou, raak het niet aan!' riep haar moeder. 'Anders begint het de tijd van jouw leven af te meten. En jij hebt een dochttertje, aan haar moet je denken!'

Drie minuten gingen voorbij en de moeder begon te sterven. Zij drukte de vingers van haar dochter stevig met haar ene hand, en haar andere hand, die met het horloge, verborg ze achter haar hoofd. Vlak daarop voelde de dochter de hand van haar moeder verslappen. Toen pakte de dochter het horloge uit de hand van haar moeder en wond het snel op.

Haar moeder zuchtte diep en opende haar ogen. Zij zag haar dochter met het horloge in haar hand en begon te huilen.

‘Waarom? Waarom heb je het horloge opnieuw opgewonden? Wat zal er nu met jouw dochter gebeuren?’

‘Het geeft niet, mama, ik heb het me aangewend om niet te slapen. Mijn kind huilt iedere nacht en ik ben eraan gewend geraakt wakker te worden. Ik zal mijn leven niet verslapen. Dat jij leeft is het belangrijkste.’

Ze zaten een tijdlang bij elkaar en door het raam zagen ze een glimp van het oude vrouwtje. Zij spreidde de nacht uit over de aarde, wuifde even met haar hand en verdween tevreden. En niemand hoorde hoe ze zei:

‘Welnu, voorlopig blijft de wereld nog even bestaan.’

BARBIE GLIMLACHT ALTIJD

Er was eens een Barbie.

De Barbie was van een meisje dat ontzettend veel van haar hield en haar overal mee naar toe nam. Maar nu was ze haar kwijtgeraakt.

Barbie was in een plantsoentje gevallen en lag achter een struik, terwijl het kleine meisje steeds verder liep en het inmiddels lege dekentje tegen zich aandrukte.

Barbie lag in het gras tot het avond werd, glimlachte uit gewoonte en keek met wijd opengesperde ogen naar de hemel. Maar vanbinnen was het haar droef te moede.

Barbies huilen nooit en zien er altijd goed uit, zelfs in het gras onder een struik, maar haar huidige toestand was niet te benijden.

Barbie hield daadwerkelijk van het kleine meisje, haar mama, en nu dacht Barbie eraan, terwijl ze glimlachend naar de hemel keek, hoe het kind thuis was gekomen, het lege dekentje open had geslagen en in huilen was uitgebarsten.

En diep in haar hart huilde Barbie ook.

Ze had het koud en ze was nat, in haar rug boorde zich een twijg of een kleine boomwortel, over haar jurk liepen mieren en torren af en aan, terwijl een paar spinnetjes in de weer waren met het spannen van hun draden.

Barbie was in een handomdraai bedekt met stof en viezigheid, maar bleef gewoon glimlachen: er zat niets anders op!

Poppen houden stand tot het uiterste.

En plotseling hoorde ze naast zich een stem:

‘Ben jij dat Barbie? Hello!’

En een andere Barbie kwam op Barbie af.

Ze liep losjes en ongedwongen, haar haren vielen weelderig om haar schouders, ze was gekleed in een gouden jurk met wit bont en had een gouden tasje in haar hand. Deze nieuwe Barbie riep:

‘Sta op Barbie! Ik kom voor jou! Ik ben Barbie Toy!’

Barbie Toy straalde en glimlachte blij. Onze Barbie stond verlegen op, klopte haar jurk af, die nogal gewoontjes was en die de moeder van het meisje voor haar had genaaid van een geruite zakdoek. Het was maar goed dat ze haar enige paar muiltjes aanhad, want nog niet zo lang geleden was het meisje een van Barbies muiltjes kwijtgeraakt. Ze had er lang naar gezocht en het uiteindelijk pas na drie dagen onder haar bedje gevonden: tranen met tuiten had het meisje gehuild!

Barbie Toy liep voorop en ze kwamen meteen terecht op een glinsterende, verlaten weg.

Daar stond een roze cabrio.
Beide Barbies gingen zitten en de auto scheurde weg.

De Barbies glimlachten blij.

Vervolgens stapten ze uit bij een mooi huis met twee verdiepingen. 'Dit is ons huis, Barbie,' zei Barbie Toy. 'Wij wonen hier. Kom hier ook wonen.'

En ze bracht Barbie naar de tweede verdieping en liet haar een luxueuze slaapkamer met een roze badkamer en een roze kast zien, waarin een grote hoeveelheid jurken hing.

'Die mag je allemaal aantrekken,' zei Barbie Toy met een glimlach.

Onze Barbie waste zich snel, kleedde zich om en ging naar beneden naar de eetkamer. Daar brandden kaarsen, was de tafel gedekt en op televisie was een film van Walt Disney te zien.

Aan de gedekte tafel zaten Barbie Toy, haar vriend Ken en de zwartharige Susan.

Het gezelschap was vrolijk aan het dineren en maakte zich op om te gaan kaarten.

Barbie voelde zich ongemakkelijk, omdat ze niet meteen door had hoe het kaartspel werkte, en ja, ze had natuurlijk andermans jurk aan en andermans roze muiltjes. Maar zoals altijd glimlachte onze Barbie blij, alsof eindelijk al haar dromen waren uitgekomen.

Het is waar, zo glimlachte ze altijd, en om haar heen glimlachten Toy, Susan en Ken net zo lieflijk.

Barbie dacht aan haar kleine meisje dat waarschijnlijk in haar bedje wanhopig lag te huilen, toen Barbie Toy zei:

'Welterusten! Morgenochtend gaan we naar het zwembad en daarna gaan we tennissen.'

'O jee,' riep onze Barbie plotseling, terwijl ze blij glimlachte, 'sorry, ik geloof, als ik me niet vergis, dat ik mijn zilveren tasje heb laten liggen op de plek waar we elkaar hebben ontmoet!'

'Zilveren?' vroeg Toy glimlachend. 'Maar je had toch witte muiltjes aan? En bij een zilveren tasje hebben we toch altijd zilveren muiltjes aan?'

'Maar ik was toen zo'n warhoofd,' zei Barbie, 'dat ik alles door elkaar haalde.'

'Maakt niets uit,' zei Susan blij, 'maakt niets uit Barbie, wees maar niet verdrietig. Ik geef je mijn zilveren tasje en ik heb bijpassende muiltjes die ik helemaal niet meer nodig heb!'

'Zo zie je maar,' zei Toy vrolijk, 'het komt allemaal goed!'

'Maar,' wierp onze Barbie met een glimlach tegen, 'in dat tasje zit één ding dat ik echt nodig heb...'

Susan, Ken en Toy keken elkaar vrolijk aan. Ze wisten als geen ander dat er in het tasje van een Barbie helemaal niets past.

Onze Barbie vervolgde:

‘Er zit een klein glittertje in, dat ik als broche draag. Dat was een cadeautje van mijn arme kleine mama, die mij kwijt is geraakt...’

‘O!’ zei Barbie terwijl ze blij glimlachte. ‘Over treurige aangelegenheden hebben we het hier niet. Wij zijn immers Barbies! We hebben geen enkele reden om bedroefd te zijn en aan het verleden te denken! We zijn allemaal verloren zielen, maar nu is ons leven vrolijk en wondermooi! Wij hebben niemand nodig, toch?’

En iedereen aan tafel begon blij te knikken.

‘Maar toch zou ik graag teruggaan naar mijn vorige leven, al is het maar voor even, en onder de struik kijken,’ drong Barbie glimlachend aan.

En er zat dus niets anders op!

Terwijl Barbie Toy, die haar hemelsblauw-met-zilveren pakje al aan had getrokken, naar haar auto liep, rende onze Barbie snel naar boven, kleedde zich om in haar geruite jurk, trok haar witte muiltjes aan, en in een oogwenk zat ze in de roze auto.

En ze snelden over het effen wegdek.

Al snel stapte Barbie uit de roze auto en rende zo snel als ze kon naar haar struik.

Daar ging ze zorgvuldig op haar oncomfortabele twijg liggen, verroerde zich niet meer, en keek met een glimlach naar de nachtelijke hemel.

Barbie Toy wachtte even, maar snapte blijkbaar hoe de vork in de steel stak en vertrok snel naar haar sprookjeshuis.

En onze Barbie bleef liggen in het gezelschap van mieren, vliegjes, mug-gen en ander insectengrut.

Barbie had het zwaar te verduren, maar ze berustte, glimlachte en wachtte...

En precies daar, onder de struik, vond het kleine meisje haar, dat inderdaad de hele nacht gehuild had en bij het ochtendgloren haar ouders wakker had gemaakt om te gaan zoeken.

En Barbie, als altijd, begroette haar blij met haar glimlach.

DE DRIE ZUSTERS

Er waren eens drie zusters: de adder Aljonka, de rat Nadezjda Grijzerat (de oudste) en de marter Zjanna (de jongste) liepen naar het station om aardappels te gaan poten in het dorp.

Ze hadden niet genoeg geld voor iedereen, ze kochten één kaartje, en daarom besloten ze Aljonka in de koffer te stoppen en reisde Nadezjda Grijzerat zonder kaartje in de binnenzak van Zjanna.

Zjanna verveelde zich onderweg, en ze sprak de hele tijd nu eens met de koffer, dan weer met haar binnenzak, en de andere passagiers deden net alsof ze niets in de gaten hadden.

Maar alles werd duidelijk toen het tijd werd voor de lunch, want de adder Aljonka had geen tijd verspild: in de koffer had ze heel wat broodjes klaargemaakt en op een spiritusbrander koffie gezet.

De marter en Nadezjda Grijzerat kropen bij haar in de koffer en lunchten daar. Daarna wilden ze gaan slapen en daarom sloten ze de deksel, snoerden de riemen aan en de koffer viel in het slot.

Maar toen stal de hyena Zoja de schijnbaar onbeheerde koffer uit de coupé, omdat ze besloten had haar dochter te ondersteunen, te kleden en

te schoeien, want daarom was ze op de trein gestapt. Ze deed net alsof ze handelde in glaswerk van kristal, maar eigenlijk waren het maar lege flessen die rammelden in haar tas.

Maar wie schetste Zoja's verbazing, toen zij triomfantelijk de koffer opendeed voor haar dochter en haar dochters schoonfamilie (haar man, de jakhals, haar schoonmoeder, schoonvader en vijf jakhals-schoonzusjes) en in de koffer het pluizig bolletje, de marter Aljonka, lag te slapen! (Haar zusters waren onder haar niet te zien.)

Toen Zjanna echter opstond, werd de verbazing van de uitgebreide familie nog groter: een dreigende Aljonka verscheen in rijbroek met een zweepje en achter haar kroop de ontoeschietelijke Nadezjda Grijzerat tevoorschijn met een bodywarmer en rubberlaarzen aan en met een spade in haar hand: ze gingen per slot van rekening aardappels poten.

De hyena Zoja koos het hazenpad en de jakhalzen, die nergens weet van hadden, zaten met de gebakken peren en moesten onder het toeziend oog van Aljonka hun beurs trekken en voor de drie zusters drie kaartjes betalen voor de eerste klas wagon van de trein naar Moskou! (Naar Moskou, naar Moskou.)

Vertaling Jenny Stelleman en Thomas Keijser